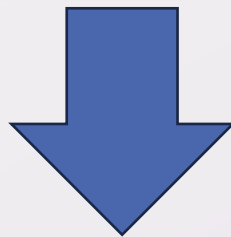

โครงการ รพร.คุณธรรม

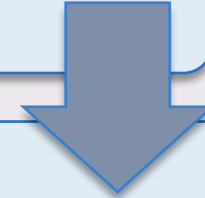
เป้าประสงค์ : เพื่อสร้างคนเก่ง – คนดี มีน้ำใจ อยู่ทั่วรพร.

ปัจจัยหลัก 3 ประการ ในการกำหนดคุณลักษณะของชนชาติ – องค์กร – และรพร.

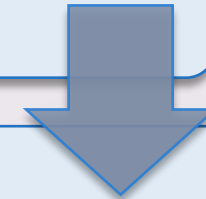
1. ประวัติศาสตร์ (ของ รพร.)
2. วัฒนธรรม (ของ รพร.)
3. วิถีชีวิตของผู้คน (ของชาว รพร.)

ประวัติศาสตร์ของชาวไทย – ไท – ลาว จ้วง - แบ่งเป็น

1. ยุคชุมชนไทดั้งเดิม (ไท)

2. ยุครับศาสนาพุทธ-เถรวาท (ไท + พุทธ)

3. ยุครับค่านิยมของฝรั่ง (ไท + พุทธ + ฝรั่ง)

ยุคชุมชนไทดั้งเดิม

1. วัฒนธรรม “กินข้าว – กินปลา”
2. โครงสร้างชุมชน “โคก – หนอง – นา”
3. ความเชื่อ-พิธีกรรม-ขนบธรรมเนียม
  - 3.1 ระบบผี (ผีบ้าน – ผีเรือน)
  - 3.2 ระบบขวัญ (ขวัญดี – ขวัญเสีย – เรียกขวัญ)
4. เศรษฐกิจแบบพอเพียง – พึ่งพาซึ่งกันและกัน

โครงสร้างสังคม

1. ระดับครอบครัว (เรือน – เชื้อน) และตระกูล

- ก. ผู้ใหญ่มีหน้าที่ “อบรม + เลี้ยงดู” ผู้เยาว์
- ข. ผู้เยาว์รู้คุณ และตอบแทนคุณผู้ใหญ่

2. ระดับชุมชน (บ้าน – หมู่บ้าน)

- ก. เราเป็นพี่น้องกัน
- ข. เราต้องมีความใจต่อกัน
- ค. เราต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

โครงสร้างสังคม (ต่อ)

3. ระดับเมือง (ศูนย์บริหารกลาง)

- ก. แต่ละเมืองมี “หลายบ้าน” เป็นบริวาร
- ข. หลายเมือง → รวมเป็นอาณาจักร

4. ระดับอาณาจักร

- ก. เจ้าฟ้า - เจ้าแผ่นดิน
- ข. *ความสามัคคี และความสำนึกว่าเป็นคนไทย
- ค. ความจงรักภักดีต่อแผ่นดินเกิด

พระบรมราชาโชวาท
พระราชทานสามัคคีสมาคม ในพระบรมราชูปถัมภ์
เพื่อเชิญไปอ่านในการประชุมใหญ่ประจำปีครั้งที่ 56
2-10 สิงหาคม 2512

“...ความสามัคคีและความถือตัวว่าเป็นไทย เป็นสมบัติมีค่าสูงสุดเพราะ
เป็นมรดกที่เราได้สืบทอดจากบรรพบุรุษ และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เรา
ดำรงประเทศชาติและเอกราชสืบมาได้ ทุกคนจะต้องรักษาความเป็นไทย
และความสามัคคีนี้ไว้ให้มั่นคง...”

แนวโน้มหลัก – Mega-Trends

1. วิกฤติสภาพภูมิอากาศ (Climate Crisis)

1.1 การแก้ปัญหาต้องอาศัยนโยบายสาธารณะ เทคโนโลยี และทางเลือกที่ปฏิบัติได้
(Bill Gate's solutions: public policy-technology and marketability)

1.2 เป้าหมาย คือ ก๊าซเรือนกระจกเหลือศูนย์ (Zero-carbon target)

ลดความเสี่ยงจากภาวะวิกฤติสภาพภูมิอากาศ
และเพื่อความอยู่รอดของมนุษยชาติ

แนวโน้มหลัก – Mega-Trends (ต่อ)

2. ขั้วอำนาจการเมืองโลก (World Political Powers)

2.1 จะเลือกสงครามหรือสันติภาพ?

(To choose between war or peace?)

2.2 ส่งเสริมความเข้าใจอันดีและสมดุล

(To promote good understanding and harmony)

2.3 เปลี่ยน **สนา**มรบบให้เป็ **สนา**มการค้าและมิตรภาพ

แนวโน้มหลัก – Mega-Trends (ต่อ)

3. การเปลี่ยนผ่านสู่เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Transformation) และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence หรือ AI)

3.1 เทคโนโลยีใหม่ – นวัตกรรมใหม่ (New Technology – New innovation)

3.2 เครื่องมือใหม่ – ทักษะใหม่ (New Machines – New Skills)

3.3 เทคโนโลยีคู่กับคุณธรรม (Technology with Ethics)

แนวโน้มหลัก – Mega-Trends (ต่อ)

4. จุดเน้นใหม่ของระบบบริการสุขภาพ

(New emphasis in health-care system)

4.1 สุขภาวะ (Wellness) จาก

- การส่งเสริมสุขภาพ (Health promotion)
- การป้องกันโรค (Disease prevention)

4.2 การดูแลผู้ป่วยเฉพาะราย กับการจัดการโรคระบาด

(individual health-care v.s. management of epidemic pandemic)

4.3 การเข้าถึงระบบสุขภาพของกลุ่มเปราะบาง

(health-care access for the fragile groups)

แนวโน้มหลัก – Mega-Trends (ต่อ)

5. ประเด็นประชากร (Population issues)

5.1 การเปลี่ยนสัดส่วนประชากร: เด็กเกิดน้อย – วัยทำงานลด - ผู้สูงอายุเพิ่ม

(Population ratio shift: less newborns and workers, explosion of elderly)

5.2 ช่องว่างระหว่างวัย (Gaps between generations)

5.3 ต้องการนโยบายสาธารณะที่เข้มแข็งและเป็นธรรม

(Strong and just public policies on population)

จุดอ่อนของไทย

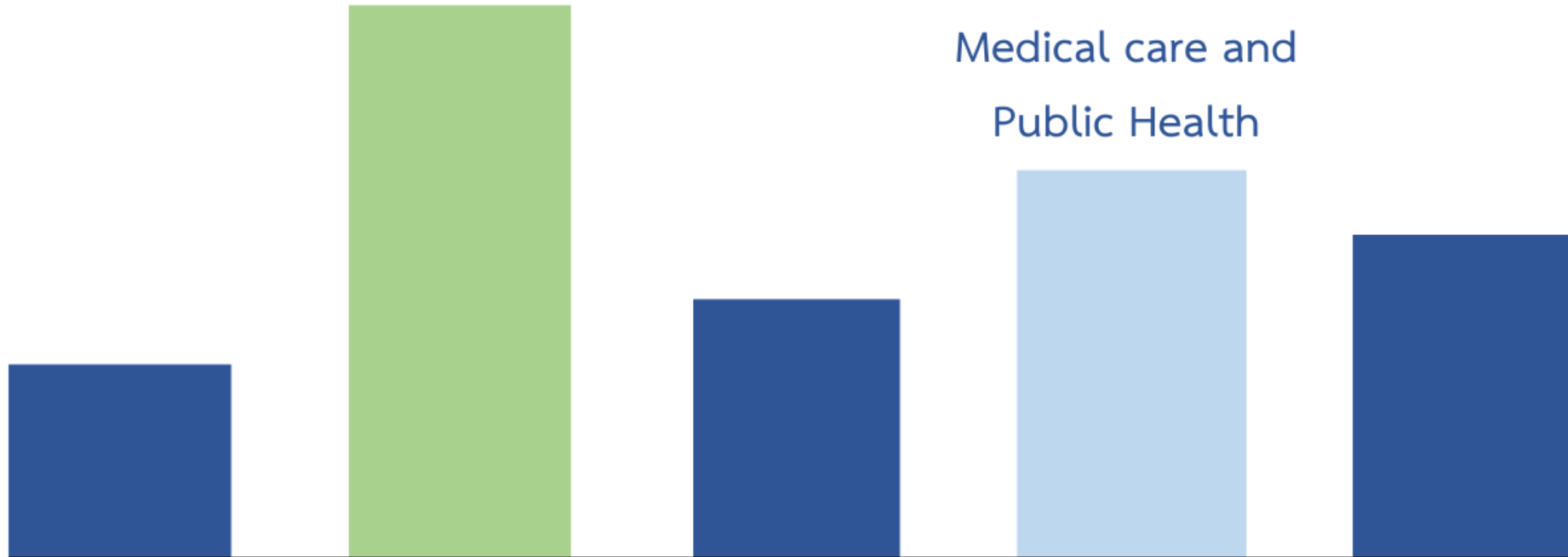
1. การฉ้อราษฎร์บังหลวง (Corruption)
เสมือนโรคภัย – และเรื้อรังของบ้านเมือง
2. กลุ่มเปราะบาง (Fragility group)
ได้แก่ ผู้ยากไร้ – ผู้พิการ – เด็ก และผู้สูงอายุ
3. ความเหลื่อมล้ำ (Discrepancy)
ระหว่างวิถีชีวิตคนเมืองและวิถีชีวิตคนชนบท

การพัฒนาคนในองค์กร (Development needs for Personnel)

1. ต้องยึดมั่นในความถูกต้องเที่ยงธรรม
(Integrity-based leadership and followership)
2. โปร่งใส และรับผิดชอบ
(Transparency and Accountability)
3. ร่วมทุกข์ร่วมสุข (Inclusive participation)
4. แผนการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง
(Continuous skill development)

Agriculture and
Food Security

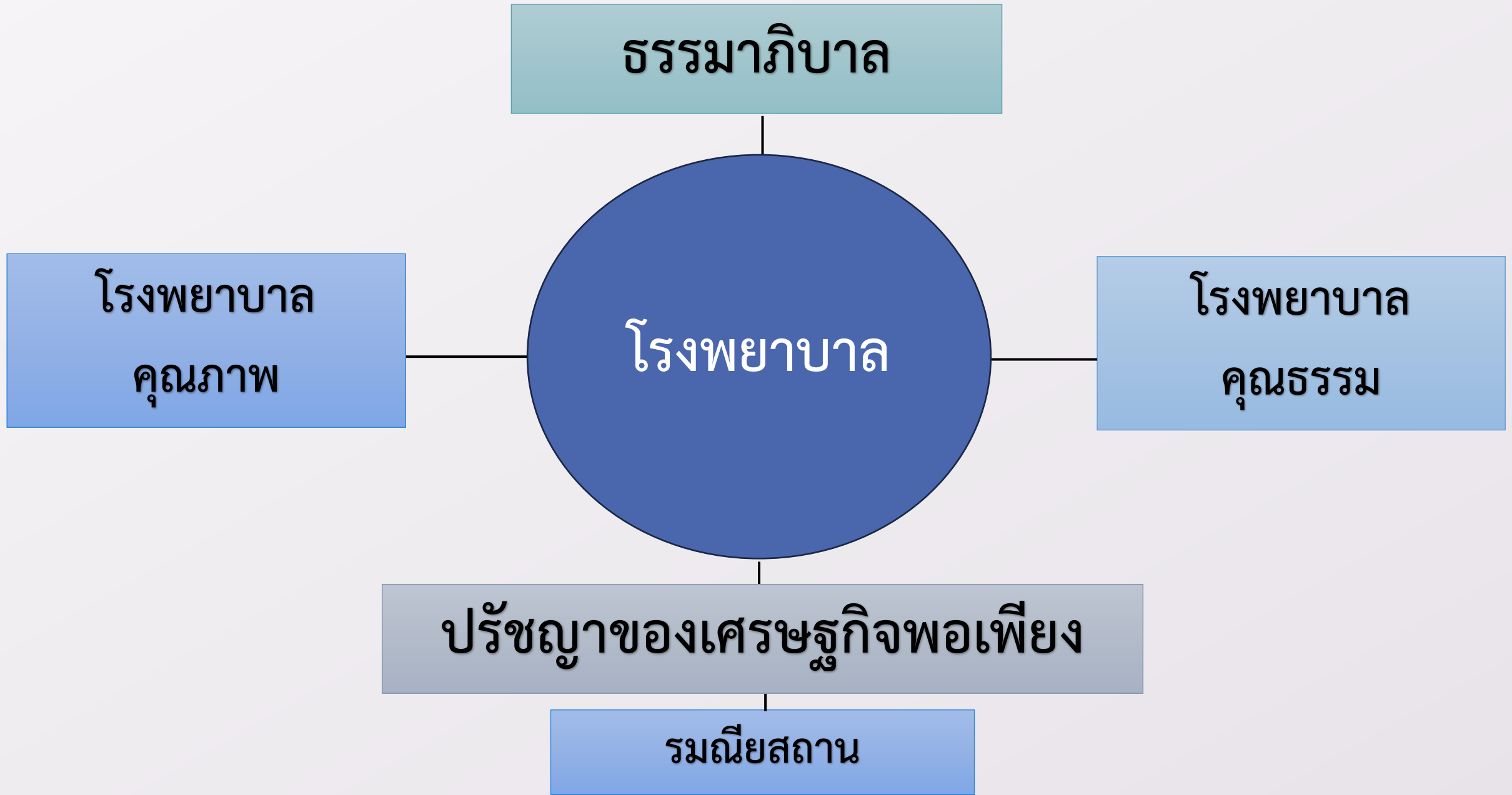
Medical care and
Public Health

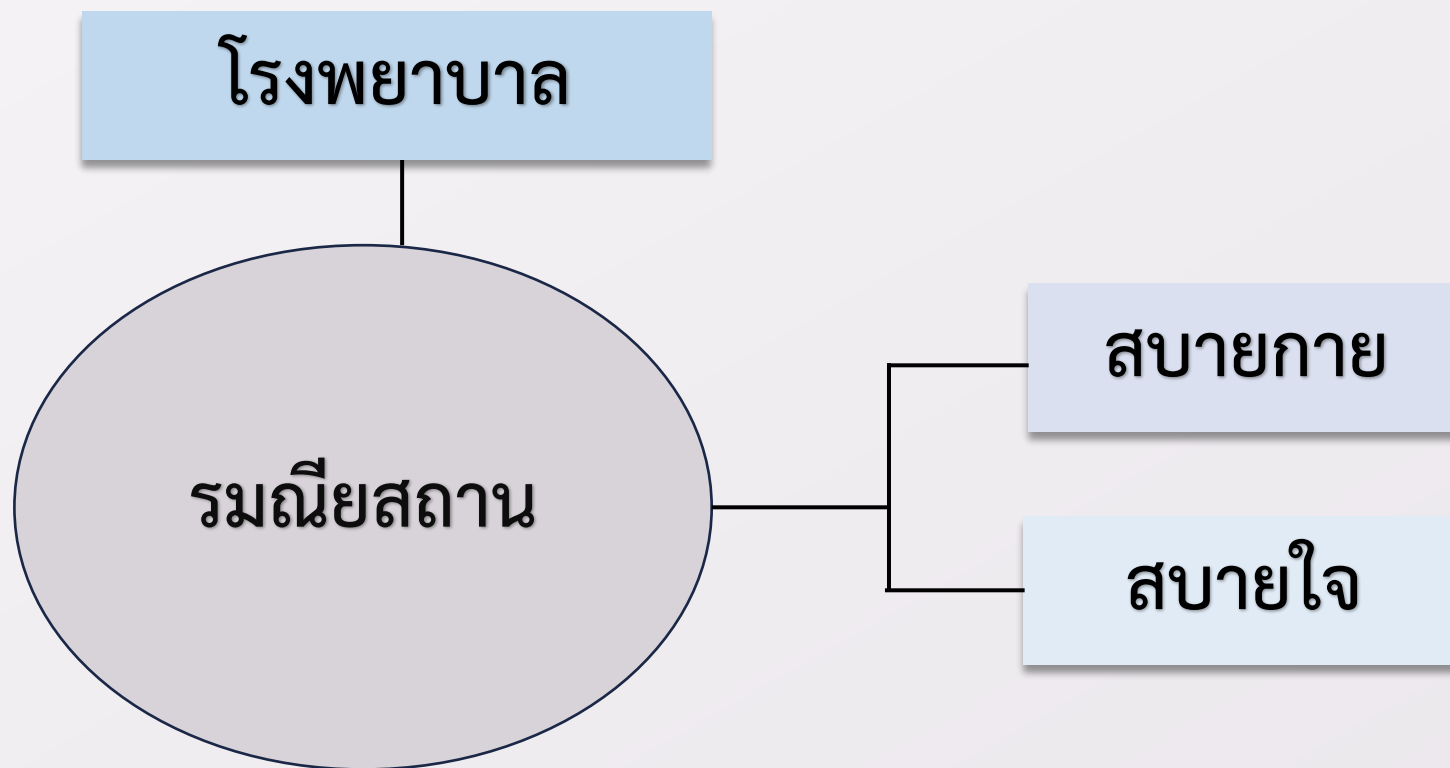

Digital technology (Automation + AI)

Human values and concerns

Environmental Concerns

สบายกาย: การออกแบบภายนอกและภายในอาคาร

→ ร่มรื่น

สบายใจ: พฤติกรรมของทุกคน เป็นคนดี - มีน้ำใจ

→ รื่นรมย์

หลักการบริหารในธรรมาภิบาล

1. เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล (เน้นผลงานเป็นหลัก)

2. การออกแบบระบบงาน – การเงิน และบุคลากร

- ต้อง:
- 2.1 โปร่งใส ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
  - 2.2 ตรวจสอบได้
  - 2.3 มีการบริหารความเสี่ยง
  - 2.4 มีการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง

ระบบธรรมาภิบาล

โครงสร้างธรรมาภิบาลขององค์กร

1. เจ้าของ: รัฐและประชาชน

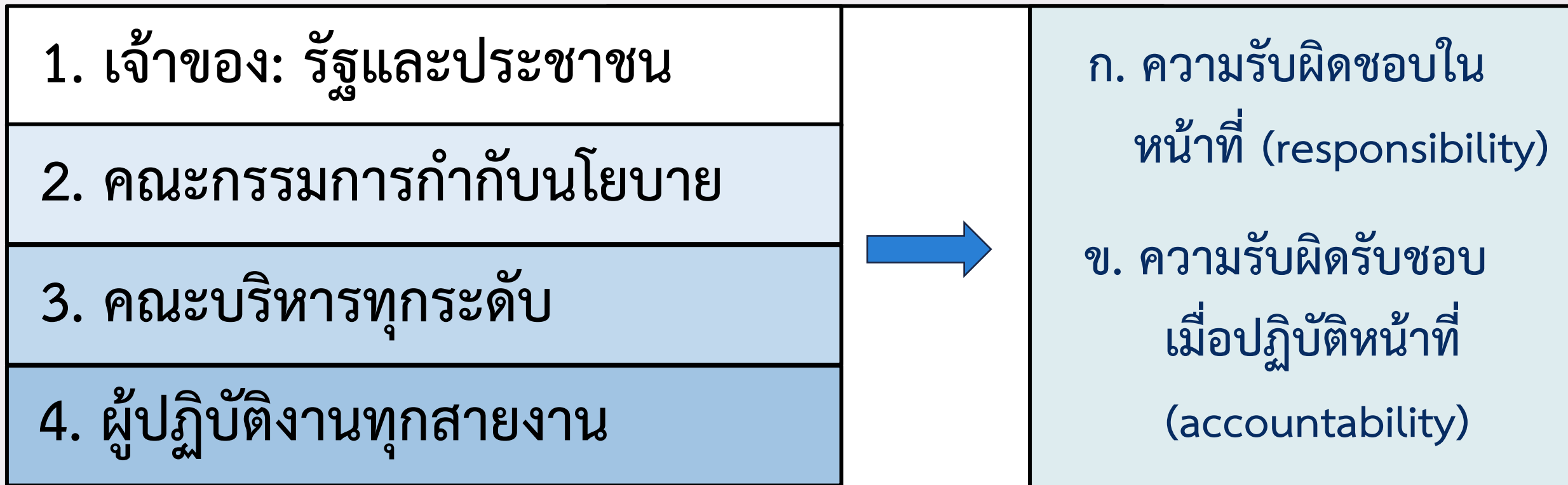
2. คณะกรรมการกำกับนโยบาย

3. คณะบริหารทุกระดับ

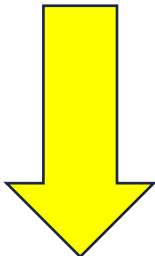
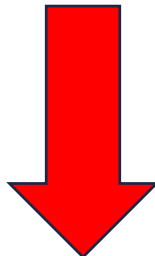
4. ผู้ปฏิบัติงานทุกสายงาน

ระบบธรรมาภิบาล

โครงสร้างธรรมาภิบาลขององค์กร

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความยั่งยืน

ก่อนวิกฤติ	วิกฤติ	หลังวิกฤติ
สร้างความเข้มแข็ง (ภูมิคุ้มกัน 4 ด้าน)	เสียหายน้อย	ฟื้นเร็ว

เงื่อนไข 3 ประการ ในการเตรียมองค์กรก่อนจะนำปรัชญานี้มาใช้

1. เงื่อนไขคุณธรรม : ปรับพื้นฐานจิตใจให้มีคุณธรรม
โดยเฉพาะ ความซื่อสัตย์สุจริต
2. เงื่อนไขความรู้ : ใช้ความรู้จริงทั้งชั้นวางแผนและชั้นปฏิบัติ
3. เงื่อนไขชีวิต : ขยัน อดทน ใช้สติและปัญญา

การสร้างความเข้มแข็ง 4 ด้าน

1. ภูมิคุ้มกันด้านวัตถุ (งบประมาณ – ทรัพย์สิน – อุปกรณ์ ฯลฯ)
2. ภูมิคุ้มกันด้านสังคม (การศึกษาอบรม, คุณธรรม, สุขภาพ)
3. ภูมิคุ้มกันด้านสิ่งแวดล้อม (พลังงานทางเลือก, การกำจัดขยะ)
4. ภูมิคุ้มกันด้านวัฒนธรรม (วัฒนธรรมไทย, วัฒนธรรมองค์กร)

การพัฒนาความเข้มแข็ง (ภูมิคุ้มกัน 4 ด้าน)

ภูมิคุ้มกัน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	โครงการ
วัตถุ			
สังคม			
สิ่งแวดล้อม			
วัฒนธรรม			

องค์ประกอบ 3 ประการในการตัดสินใจใดๆ

1. พอประมาณตามอัตภาพ (Modesty)
2. มีเหตุผล (Reasonableness)
  - ทางวิชาการและกฎหมาย
3. ไม่เสียหายต่อภูมิคุ้มกัน 4 ด้าน

โรงพยาบาลคุณภาพ

1. คุณภาพในการบริการ หรือ ปฏิบัติงาน

2. คุณภาพในการบริหารจัดการโรงพยาบาล

ก. แผน 5 ปี / แผนรายปี

ค. การพัฒนางาน

ข. การพัฒนาบุคลากร

ง. การวิจัยเพื่อพัฒนา (R-to-R)

โรงพยาบาลคุณธรรม

เป้าหมาย: เพื่อให้มีคนดี - คนเก่ง และมีน้ำใจทั่วทั้งโรงพยาบาล

การดำเนินงาน: 6 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1: ประชุมใหญ่เพื่อระดมสมองทุกคนในโรงพยาบาล
เพื่อให้เห็นพ้องต้องกัน และเพื่อร่วมกันปฏิบัติ

โรงพยาบาลคุณธรรม (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 2: ประชุมใหญ่เพื่อระดมความคิด ทำบัญชี 2 ฉบับ

บัญชีที่ 1

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในอดีตและปัจจุบัน

- ให้ทุกคนเขียน 1 พฤติกรรม โดยไม่ต้องบอกว่าเป็นพฤติกรรมของใคร แล้วรวบรวมเป็นบัญชีไว้ → บัญชีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

บัญชีที่ 2

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในอนาคต

- ให้ทุกคนเขียน 1 พฤติกรรม แล้วรวบรวมเป็นบัญชีไว้ → บัญชีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

โรงพยาบาลคุณธรรม (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 3: ประชุมใหญ่

➡ ให้ทุกคนอ่านทบทวนบัญชีทั้งสอง (พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และพฤติกรรมที่พึงประสงค์)

➡ แล้วให้แต่ละคนเขียน “คุณธรรม 1 ข้อ”
ที่เชื่อว่าจะลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์”

หาความถี่การเสนอ “คุณธรรม” ที่ทุกคนเสนอ

➡ เลือกเฉพาะคุณธรรมที่มีผู้เสนอมากสุด 3 คุณธรรม
เช่น (1) ความซื่อสัตย์ (2) ความรับผิดชอบ (3) ความเอื้ออาทร

โรงพยาบาลคุณธรรม (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 4: แยกย้ายไปประชุมในแต่ละหน่วยงานย่อยของโรงพยาบาล
โดยนำ “คุณธรรมอัตลักษณ์ 3 ข้อ” เป็นแกนพิจารณา

เสนอนโยบายหรือโครงการอันเกี่ยวข้องกับหน่วยงานย่อยนั้น
เพื่อตอบสนองคุณธรรมอัตลักษณ์ 3 ข้อนั้น

โรงพยาบาลคุณธรรม (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 5: ทุกฝ่ายกลับไปห้องประชุมใหญ่อีกครั้ง
ให้แต่ละหน่วยงานย่อย ขึ้นเวที

➔ เสนอนโยบายหรือโครงการที่ปฏิบัติใน 1 ปีข้างหน้า

“เพื่อให้ทุกคนในโรงพยาบาลรับรู้”

โรงพยาบาลคุณธรรม (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 6: แต่ละฝ่ายนำนโยบาย / โครงการไปปฏิบัติ

➡ เมื่อครบ 1 ปีแล้ว

ให้มีการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงในโรงพยาบาล

สำหรับ “นโยบาย / โครงการ” ในปีต่อไป

ให้ปฏิบัติขั้นตอนที่ 2-5 อีกครั้ง

ผลจากการปฏิบัติโรงพยาบาลคุณธรรม

1. ทุกคน / ทุกภาคส่วนมีความรัก – ความสามัคคี เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
2. ผู้ป่วยและประชาชนได้รับการปฏิบัติดีขึ้น
3. ทุกคนในโรงพยาบาลคุณธรรมช่วยกันประหยัดและรักษาผลประโยชน์ของโรงพยาบาล
4. มี “นวัตกรรมบริการ” เกิดขึ้นจนเป็นรูปแบบตัวอย่าง